

Energistasjoner for grønn næringstransport

Vedlegg til sluttrapport – Klimasats, per 31.12.2024

UTKAST PER 6. JANUAR 2025

1. Innledning

Prosjektet Energistasjoner for grønn næringstransport er et samarbeidsprosjekt, mellom Østlandssamarbeidet og Osloregionen. Det ble initialt sendt inn to søknader fra henholdsvis Vestfold og Telemark fylkeskommune (Østlandssamarbeidet) og Oslo kommune (Osloregionen). Prosjektbeskrivelsene er koordinert og samlet til et prosjekt, se illustrasjon nedenfor.

Gjennomføring av prosjektet som et felles prosjekt innebærer mindre justeringer i gjennomføring i arbeidspakker sammenlignet med søknadene til Klimasats.

Dette dokumentet er vedlegg til prosjektets rapportering til Miljødirektoratet, iht deres rapporteringsmal. Dokumentet gir en utfyllende beskrivelse av gjennomføring av prosjektet og resultater.

Se også prosjektet nettside: www.energistasjoner.org og nettsider til Osloregionen IPR og Østlandssamarbeidet for dokumentasjon fra prosjektet.

2. Prosjektorganisering

Prosjektet er organisert i 5 arbeidspakker, som figuren nedenfor illustrerer. Representanter fra begge organisasjoner deltar i gjennomføring, men prosjekteiere har fordelt ansvar for de ulike arbeidspakkene på organisasjon og person. Av ressursmessige årsaker har Osloregionen hatt to prosjektledere i prosjektperioden.

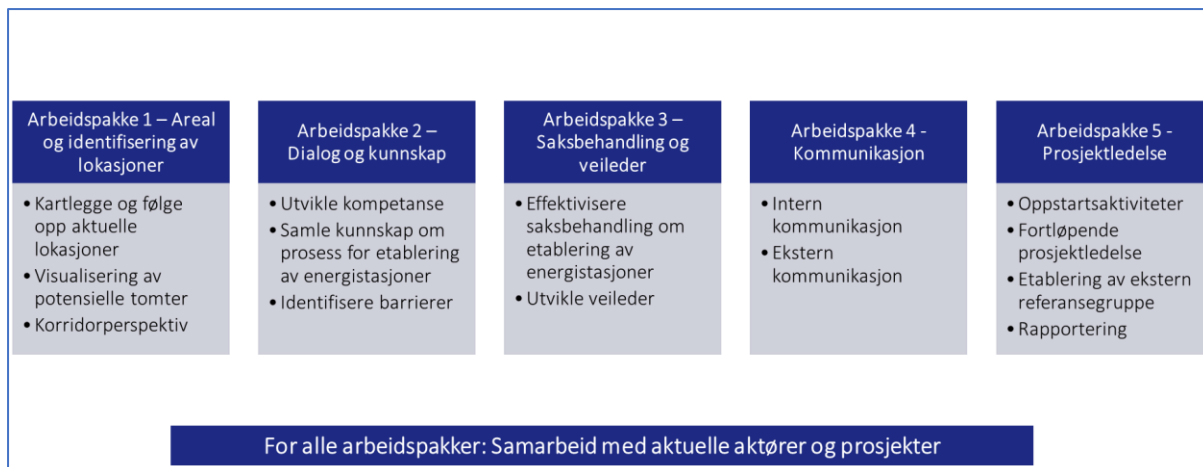
Arbeidspakke 1: Osloregionen IPR, Eva Næss Karlsen /Karoline Holmstrøm Ulateig

Arbeidspakke 2: Østlandssamarbeidet, Lotta Möllerfalk

Arbeidspakke 3: Osloregionen IPR, Eva Næss Karlsen/Karoline Holmstrøm Ulateig

Arbeidspakke 4: Østlandssamarbeidet, Kristian Singh-Nergaard

Arbeidspakke 5: Østlandssamarbeidet og Osloregionen, felles ansvar, med prosjektledere Lotta Möllerfalk (ØS) og Eva Næss Karlsen/Karoline Holmstrøm Ulateig (OR)

3. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 1 – Areal og identifisering av lokasjoner

3.1. Gjennomført i Arbeidspakke 1

3.1.1. Kartlegge og følge opp aktuelle lokasjoner

Areal og identifisering av lokasjoner – arbeidsmøter i fylkeskommuner

Det er blitt gjennomført arbeidsmøter i hver av fylkeskommunene på Østlandet i januar-mars 2024. Formålet med disse var å identifisere mulighetsrommet til finansiering i den enkelte fylkeskommune, og tilpassing og spissing av arbeidet for å passe best mulig med de enkeltes behov.

Befaringer på aktuelle lokasjoner

Gjennomførte befaringer har bidratt til dialog og kunnskapsutvikling og kunnskap om prosesser og barrierer for etablering av energistasjoner. Dokumentasjon gjøres tilgjengelig for prosjektdeltagere.

2022-sept 2023: Gjennomført åtte befaringer på aktuelle lokasjoner.

Okt2023-Des24: Arbeidet med befaringer fortsatte og gjennom året ble det gjennomført følgende:

- Q4 2023: Porsgrunn, Skien
- Januar: Oslo Buss, Magnormoen, Lillehammer, Raufoss.
- Mars: Valdres, Elverum
- April: Hunderfossen, Alvdal, Holmestrand, Solør.
- Mai: Valdres, Sandefjord, Tønsberg
- Juni: Lunner, Hønefoss, Lier
- August: Trysil
- September: Møte og studiebesøk på Innlandsporten for koordineringsgruppen
- Oktober: Tynset, Rena

Samlet sett har befaringene som er blitt gjennomført resultert i flere Enova-søknader (bedriftslading og underveislading) og et antall tildelinger.

UTKAST, per 6. januar 2025

Bland disse er: Kongsvinger (Siva + Glomdal), Rudshøgda, Tønsberg, Lørenskog, Vestre Toten, Stange, Ringsaker, Sandefjord, Porsgrunn (Herøya), Hamar, Våler i Solør, Eidskog, Alvdal, Alvdal og Vestre Toten.

Prosjektet har vært involvert i ulik grad i å skrive søknader til Enova, og i kobling mellom aktører med tomter og potensielle utbyggere.

Delregionale workshops/initiativ

- 12/22-Q1/23 Dialog og bidratt med råd for etablering av forprosjekt hos Gardermoen Vekst og mulig energistasjon i Gardermoen Næringspark
- Sept 2023: Større arrangement i forbindelse med lansering av planer for Energistasjon Innlandsporten, 15. sept 2023, med politisk deltagelse og utbyggere av fyller- og ladestasjoner
- Høst 2023-Høst 2024: Planlagt og gjennomført regionale workshops i Drammensregionen og Mosseregionen, med formål å kartlegge aktuelle lokasjoner for energistasjoner i delregioner på Østlandet, og diskutere hvordan man kan samarbeide for å legge til rette for etablering av energistasjoner. Arbeidet gjennomført i samarbeid rangementene gjennomført i samarbeid mellom energistasjonsprosjektet og hhv Drammensregionen IPR og Mosseregionen IPR/Mosseregionen Næringsutvikling
 - Drammensregionen: Fagseminar 23. april 2024 og workshop for konkretisering den 20. november. Se egen rapport, med blant annet potensielle arealer i Drammensregionen.
 - Mosseregionen: Første workshop ble arrangert den 21. mai og andre workshop for vurdering av konkrete lokasjoner og videre arbeid ble gjennomført den 30. oktober. Se egen rapport, med blant annet potensielle arealer i Mosseregionen.
 - Prosjektet er i dialog med flere delregioner om gjennomføring av regionale workshops, basert på erfaringer fra Mosseregionen og DRammensregionen. Dette vil blir gjennomført i *Energistasjoner fase II* i 2025-2026

3.1.2. Utvikling av kartløsning

- September 2022 - Utviklet en første versjon av kartløsning for visualisering av mulige tomter til energistasjoner ifm kick off for prosjektet i september 2022. Her ble tomtealternativer fra Eidsvoll brukt som et eksempel på potensielle tomter, med arealformål og planstatus. Kartløsning utviklet i samarbeid med Viken fylkeskommune.
- Januar/februar 2023 - Videreutvikling av kartløsning i samarbeid med Grønt Landtransportprogram, der resultat fra stoppmønsteranalyse ble integrert (oppdrag fra GLP, Statens vegvesen)
- Utviklet et registreringsskjema til bruk for kommuner og andre for registrering av tomtealternativer og planlagte energistasjoner
- Våren/høsten 2023, dialog med bl.a. Enova og Elbilforeningen for inkludering av informasjon fra nobil-database i kartløsning
- Våren 2024 – møter og annen oppfølging. Konklusjonen for kartløsning er at denne ikke utvikles videre som del av energistasjonsprosjektet, da det er utviklet bedre kartløsninger fra andre aktører, og det er for ressurskrevende å utvikle kartløsning slik prosjektet opprinnelig ønsket. Det er ikke mulig å vise ønskete data om potensielle tomter i kartet, da kartinformasjon er tilgjengelig på et aggregert nivå først når energistasjon er bygget og er inkludert i nobil-databasen. Det har også vist seg at det ikke er hensiktsmessig at alle kommuner gjør en omfattende kartlegging av potensielle tomter, slik opprinnelig ide var. Kartløsningen utviklet i

regi av Energistasjonsprosjektet har først og fremst hatt verdi for å vise frem stoppmønsteranalysen (2022).

4. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 2 – Dialog og kunnskap

4.1. Større arrangement i regi av energistasjonsprosjektet

- Kick off for prosjektet 28.09.2022
- Januar 2023 - Gjennomført nettverksmøte med tilsvarende prosjekter, 19. januar 2023, for å samarbeide og koordinere arbeidet, unngå dobbeltarbeid, og sørge for erfaringsutveksling.
- Januar 2023 - Møte med Statnett, NVE/RME, nettselskap, GLP, SVV og prosjektet 26. januar 2023
- November 2023 - Gjennomført konferansen *Omstilling til grønn næringstransport – hvor står vi og hvordan går vi videre?* Konferanse på Deichman, 3. november 2023
- Desember 2023 - mars 2024: Teknologi-webinarer for ulike energibærere (batterielektrisk, hydrogen, biogass). Disse er i ettertid publisert på prosjektets hjemmeside, og på youtube-kanalen til Osloregionen IPR.
- Mars 2024 - NTP-seminar om godstransport og lansering av veileder for energistasjoner
- Jevnlige møter gjennom hele prosjektperiode med koordineringsgruppe (Se arbeidspakke 5), med deltakere fra kommuner og fylkeskommuner

4.2. Andre møter/dialogaktiviteter

- Jevnlig- dialog/møter med GLP og Statens vegvesen
- Jevnlig dialog med tilsvarende aktører i andre land, særlig i Sverige
- Deltatt på partnernmøter i GLP (bl.a. innleder på Stormøte 15. februar 2023)
- Samarbeid med andre prosjekt, Kunnskapsbyen Lillestrøm
- Deltatt på Vestfold og Telemark fylkeskommune sin stand på Industriuka Porsgrunn i mai 2023
- Bred dialog og spredning av informasjon om prosjektet til et stort antall aktører på hele Østlandet.
- Medarrangør og innleder på H2-Truck seminar, 21. juni Oslo rådhus
- Medarrangør på Dialogkonferansen "Hvordan få fart på det grønne skiftet i transportsektoren på Romerike?" avholdt 21. august på X Meeting Point, Lillestrøm
- Flere digitale presentasjoner om teknologinøytralitet, blant annet for Klimapartnere Innlandet, Kraftløftet, Viken fylkeskommune, Elvia og Statnett, Innlandsporteføljen, m.m.
- Deltatt på Clean fuels seminar i Hamburg, aug 2023
- Februar 2024 deltok prosjektet på et seminar i Møre og Romsdal: Brannsikkerhet i BEV.
- Prosjektet har under året inngått i GLP og Statkraft/MER sin pilot, som også har resultert i en tildeling for underveislading på Herøya.
- Lansering MAN Lillestrøm, åpning av Fastcharge Alnabru og lansering av biogass-stasjon på Skui.
- August 2024 gjennomført et webinar om hydrogen med Scandria Alliance og i september gjennomført en godskonferanse i Innlandet fylkeskommune, inkludert lansering av godsstrømanalyse.
- Det ble i november gjennomført en større konferanse om biogass på Hamar, der prosjektet var med i planlegging, gjennomføring og holdt innlegg.

UTKAST, per 6. januar 2025

- Prosjektet har under året bidratt til å løfte behovet av fritak i bompenger for biogasskjøretøy, og dette er blitt implementert i flere kommuner på Østlandet.
- Prosjektet har også deltatt i arbeidsgrupper for fossilfri tungtransport i Valdres, Trysil, Solør og Alvdal.
- Videre har prosjektet deltatt i konferanse for fossilfri infrastruktur i Sandefjord og i Göteborg.

5. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 3 – Saksbehandling og veileder

5.1. Utvikling av veileder for etablering av energistasjoner

- Februar 2023: Oppstart av oppdrag for utvikling av veileder for etablering av energistasjoner. Osloregionen oppdragsgiver for ekstern konsulent, Norconsult til utvikling av veilederen. Det har vært gjennomført jevnlig møter og kvalitetssikring av gjennomføring av oppdrag mellom oppdragsgiver og konsulent
- Prosjektets koordineringsgruppe gitt innspill til innhold i flere møter
- Mars – mai 2023. Gjennomført 4 workshops for input på innhold, med bred deltakelse ulike typer aktører som kommuner, fylkeskommuner, teknologibedrifter, nettselskap, offentlige etater og organisasjoner
- Utkast til veileder ble sendt på høring til prosjektdeltagere og andre relevante aktører i sept-okt 2023.
- Det er gjennomført et eget fotooppdrag for bilder til veileder og til bruk i prosjektet til andre formål.
- Veileder ferdigstilt ved årsskiftet 2023/2024 og tas i bruk
- Lansering av veileder på seminar den 18. mars 2024
- Spredning av veileder i egne kanaler og tas i bruk i forbindelse med workshops og andre arrangement
- Sommer 2024 – oppstart av dialog med KS om spredning av veileder i KS' nettverk, via deres hjemmeside og mulig digitalisering av veileder (prosjektets fase II (2025-2026), med støtte fra Klimasats)

6. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 4 – Kommunikasjon

6.1. Diverse aktiviteter kommunikasjon

- Gjennomført intern kommunikasjonsworkshop, 13. oktober 2022
- Utviklet en kommunikasjonsstrategi
- Utviklet nettsiden, energistasjoner.org, og lanserte den i februar 2023. Denne oppdateres jevnlig
- Kommunikasjonsaktiviteter og medieoppslag
 - Kick-off, 28. september 2022 og konferanse på Deichman november 2023
 - Presentasjon av prosjektet på diverse arrangementer (se også arbeidspakke 2)
 - Deltakelse og dekning av Grønt landtransportprogram (GLP) stormøte, 15. februar 2023
 - Publisering av nyhets saker på nettsiden www.energistasjoner.org
 - Utsendelse av pressemeldinger, med påfølgende dekning i fagtidsskrifter og lokale og regionale aviser
 - Informasjon om prosjektet er delt via prosjektet nettside og nyhetsbrev og nettsider til Osloregionen og Østlandssamarbeidet.
 - Medieoppslag i forbindelse med lansering av veileder mars 2024

UTKAST, per 6. januar 2025

- Andre kommunikasjonstiltak ventes også under 2025, med forventede lanseringer og åpninger av stasjoner som prosjektet har vært involvert i 2023 og 2024.
- Foto fra arrangementer:

Januar 2023	Nettverksmøte, grønn næringstransport	https://flic.kr/s/aHBqjAoQ12
Januar 2023	Møte med nettvirksomheten om etablering av energistasjoner for tyngre kjøretøy og nettkapasitet på	https://flic.kr/s/aHBqjApMjr
Februar 2023	Møte i koordineringsgruppe for prosjektet	https://flic.kr/s/aHBqjAsqSx
Juni 2023	Åpent møte Hydrogen til tungtransport, Oslo	https://flic.kr/s/aHBqjAJFcx
August 2023	Dialogkonferanse om det grønne skiftet	https://flic.kr/s/aHBqjAS46j
Sept 2023	Lansering av komplett og energinøytral energistasjon på Innlandsporten	https://flic.kr/s/aHBqjAULZD
Høsten 2023	Fotooppdrag til Veileder for etablering av energistasjoner	Osloregionen interkommunalt politisk råd Flickr
Nov 2023	Energistasjonskonferanse (Midtveis i prosjektet)	https://flic.kr/s/aHBqjB22m1
April 2024	Fagseminar, etablering av energistasjoner	https://flic.kr/s/aHBqjBnqJK
Juni 2024	Lansering, Volvo Truck Center Oslo	https://flic.kr/s/aHBqjBvDsS

7. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 5 - Prosjektledelse

7.1. Gjennomført i AP5

- Jevnlige prosjektteam-møter (Osloregionen og Østlandssamarbeidet)
- Jevnlige koordineringsgruppemøter med deltakere fra kommuner og fylkeskommuner
- Rapportering til administrative grupper i Osloregionen og Østlandssamarbeidet
- Rapportering til styringsgrupper. Det er to styringsgrupper, da det opprinnelig var omsøkt som to prosjekter.

8. Eventuelle avvik (for alle arbeidspakker)

Det vises til innledningen, der det er beskrevet av prosjektet gjennomføres som et samarbeidsprosjekt mellom Østlandssamarbeidet og Osloregionen. Det innebærer at det kan være noen avvik mellom planlagte aktiviteter i prosjektsøknaden og i gjennomføringen. Det er i så fall beskrevet nedenfor.

Arbeidspakke 1: Detaljert kartlegging av arealer i kommunene er ikke gjennomført i den skala som opprinnelig var planlagt. Identifisering av potensielle arealer er gjort gjennom befaringer og regionale workshops.

Arbeidspakke 3: I Østlandssamarbeidets søknad er ikke en veileder konkretisert, men en form av sjekklister skal utvikles. Behovet av en slik sjekklister er etter at veilederen er ferdig utviklet vurdert ikke å være nødvendig. Eventuelt kan det være relevant med en spissing og forenkling av veilederen inn mot fylkeskommunale saksbehandlere, dette vil da bli gjennomført i 2025.

Arbeidspakke 5: Det er ikke etablert en ekstern referansegruppe, slik Osloregionen hadde lagt opp til i sin søknad. Dialog og forankring med eksterne aktører anses ivaretatt gjennom aktiviteter i prosjektet og samarbeid med blant andre Grønt landtransportprogram og Statens vegvesen.

På grunn av personellmessige endringer i Osloregionens sekretariat fra april 2023, har det i deler av prosjektperioden vært redusert kapasitet og utskifting av medarbeidere i prosjektet.

Fakta og kontaktinformasjon

Om Osloregionen IPR

[Osloregionen IPR](#) er et strategisk samarbeid som består av 65 kommuner inkludert Oslo kommune. Osloregionen jobber for at hele hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region.

Om Østlandssamarbeidet

[Østlandssamarbeidet](#) er et politisk samarbeid mellom Oslo kommune, Viken fylkeskommune, Innlandet fylkeskommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune. Samarbeidet skal bidra til å utvikle Østlandet som en bærekraftig og konkurransedyktig region i Europa med en regional balansert utvikling i landsdelen.

Prosjektet *Energistasjoner for grønn næringstransport:*

- Østlandssamarbeidets prosjektleder: Lotta Möllerfalk, lotta.mollerfalk@innlandetfylke.no, tlf. 453 92 684
- Osloregionens prosjektleder: Eva Næss Karlsen, eva.nass.karlsen@osloregionen.no, tlf. 900 63 086